

prima instanță: A. Spoială
instanța de apel: S. Caitaz, A. Doga, A. Nogai
instanța de recurs: I. Sîrcu, V. Clevadi, I. Oprea,
I.Druță, T. Chișca-Doneva,

dosarul nr.2rh-37/15

ÎNCHEIERE

25 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Elena Covalenco
Petru Moraru

examinând cererea de revizuire depusă de către Daniliuc Victor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Daniliuc Victor împotriva
Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC” cu privire la anularea ordinului de concediere,
restabilirea în funcție și repararea prejudiciului,
împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014, prin care a
fost admis recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Tutun CTC”, casată decizia
Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun.
Chișinău din 19 noiembrie 2013 și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost
respinsă ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a ț ă :

La 20 septembrie 2013, Daniliuc Victor a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA „Tutun-CTC” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea
în funcție și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că începînd cu luna ianuarie 1971 a
activat în cadrul SA „Tutun-CTC”, inițial în calitate de mașinist-reglor de capsare a
țigaretelor, iar ulterior în funcția de mecanic-reglor de țigaretete „Șmermund” de
categoria a 5-a, pînă la data de 08 iulie 2013 cînd a fost eliberat din funcție.

Menționează că la aceeași dată, a fost invitat în secția cadre, de juristul A.
Grigorețchi, pentru a i se aduce la cunoștință și a semna ordinul de concediere, însă din
motivul că nu și-a dorit concedierea forțată, ordinul respectiv nu l-a semnat.

Aici, susține reclamantul că metoda concedierilor forțate prin aplicarea
amenințărilor față de salariați a devenit o practică bine organizată de administrația SA
„Tutun-CTC”, prin intermediul juristului, iar în privința sa concedierea forțată s-a

început încă de la 05 iulie 2013, însă din motiv că nu a acceptat concedierea din proprie inițiativă, juristul A. Grigorețchii a purces la metoda de examinare a stării sale de sănătate, avînd pentru aceasta o înțelegere prealabilă cu medicul.

Ulterior, la data de 10 iulie 2013, a primit o scrisoare oficială de la SA „Tutun-CTC” cu nr. 11/794 din 09 iulie 2013, prin care a fost invitat pentru a semna ordinul de concediere și a primi carnetul de muncă.

Astfel, afirmă reclamantul că, conținutul ordinului de concediere i-a devenit cunoscut din înscrierile făcute în carnetul de muncă, pe care l-a primit la data de 10 iulie 2013, iar copia ordinului de concediere nr. 128cu din 08 iulie 2013 l-a primit prin intermediul oficiului poștal, la 19 august 2013.

Reieșind din înscrierile efectuate în carnetul de muncă și ordinul de concediere, susține că a fost concediat la data de 08 iulie 2013 în temeiul art. 86 alin. 1 lit. d) din Codul muncii al RM, care admite concedierea salariatului din inițiativa angajatorului în cazul constatării faptului că salariatul nu corespunde funcției deținute sau muncii prestate din cauza stării de sănătate, în conformitate cu certificatul medical, însă, afirmă că extrasul de pe fișa bolnavului Forma nr. 027/2 (în baza constatărilor diagnostice a medicilor examinatori din 05 iulie 2013: neurolog, oftalmolog, ORList, surdolog profpatolog, ECG spirometria și concluzia medicului Tabur Rodica) a fost semnat de către vice-directorul Spitalului Republican N. Frunze la data de 09 iulie 2013.

Consideră că sintagma precum că el nu corespunde muncii prestate din cauza stării de sănătate în conformitate cu certificatul medical, a fost înscrisă în ordinul de concediere înainte de examinarea sa medicală de către comisia medicală și concluzionarea înscrierilor acestora.

Insistă că ordinul cu privire la concedierea sa nr. 128 cu din 08 iulie 2013, este ilegal și emis contrar prevederilor Codului muncii, or, el nu putea fi concediat în baza art. 86 alin. (1) lit. d) Codul muncii pînă la eliberarea concluziei medicale din 09 iulie 2013, cu recomandările respective.

La fel, invocă că și concluzia făcută în baza expunerilor medicilor examinatori este prematură și nu corespunde stării sale de sănătate, deoarece în toată perioada de activitate la SA „Tutun-CTC”, nu a avut probleme de sănătate, nu suferă de careva boli cronice și nu a fost spitalizat în instituțiile medicale de staționar pentru a urma careva cursuri de tratament medical, iar bolile depistate în cadrul controlului medical efectuat la comandă sub conducerea Rodicăi Tabur, nu au nici o legătură cauzabilă cu condițiile nocive atribuite și nu-i creează pericol pentru sănătate și viață.

Solicită anularea ordinului cu privire la concediere nr. 128cu din 08 iulie 2013, restabilirea sa în funcția de mecanic reglor la mașini de țigarete „Șmermund”, și încasarea prejudiciului material cauzat în legătură cu concedierea ilegală, ce constă din plata unei despăgubiri pentru absența forțată de la muncă în mărime nu mai mică decît un salariu mediu lunar și care conform calculelor constituie 39 813, 86 lei, prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale în comisie în mărime de 1 217 lei și cheltuielilor suportate pentru asistența juridică în mărime de 5 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 19 noiembrie 2013, acțiunea a fost admisă parțial, fiind anulat ordinul nr. 128cu din 08 iulie 2013 „Cu privire la concediere”, restabilit Daniluc Victor în funcția de mecanic reglor la mașini de țigarete „Șmermund” și încasat de la SA „Tutun-CTC” în beneficiul lui Daniliuc

Victor suma de 39 813,36 lei cu titlu de prejudiciu conform art. 90 alin. (2) lit. a) Codul muncii, suma de 9045,20 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 6317 cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014, a fost respins apelul declarat de către SA „Tutun-CTC” și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014, a fost admis recursul declarat de către SA „Tutun-CTC”, casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 31 decembrie 2014, Daniliuc Victor a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de recurs cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Își întemeiază cererea de revizuire pe dispozițiile art. 449 alin. b) CPC, invocând că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu i-au putut fi cunoscute anterior.

Consideră decizia instanței de recurs neîntemeiată și care nu corespunde cerințelor și normelor CPC, Convenției Europene a Drepturilor Omului, fiind bazată pe declarații și materiale false și unele circumstanțe esențiale ale pricinii care nu i-au fost cunoscute atât lui cât și instanțelor judecătorești.

Menționează că instanța de recurs la emiterea deciziei a încălcat prevederile art. 439 alin.(2) CPC, care reglementează actele procedurale preparatorii, fie din neatenție, fie în mod intenționat, urmărind anumite scopuri de interes personal.

Susține că recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel pe cauza civilă nominalizată a fost înaintat Curții Supreme de Justiție la 05 mai 2014, acesta fiind înregistrat cu nr. 02-1977 (02c-1577), însă, copia de pe acest recurs nu a fost expediată în adresa sa, cu toate că din corespondența instanței de recurs, rezultă că la 21 mai 2014 dânsul a recepționat copia de recurs, iar scrisoarea de însoțire a fost semnată de o persoană necunoscută.

Relevă că faptul că în adresa sa, nu a parvenit nici o corespondență este confirmat prin certificatul eliberat de către Oficiul Poștal Rîșcani, prin care s-a indicat expres că, în perioada lunii mai, septembrie și octombrie 2014, pe adresa lui de la domiciliu în care locuiește cu familia sa, nu a parvenit nici o corespondență.

La fel, indică că înștiințarea din cancelaria Curții Supreme de Justiție, prin care se confirmă că i-a fost expediată copia recursului nominalizat, poartă un caracter formal, birocratic și dubios, deoarece, este demonstrat incontestabil prin lipsa la materialele cauzei a avizului de primire a corespondenței, prin urmare, se confirmă cu certitudine că acțiunile persoanei responsabile de acest sector de lucru, vin în contradicție cu art. 105 CPC și poartă un caracter suspicios.

Consideră că în astfel de situație instanța de recurs, se face vinovată și obligată să verifice aceste circumstanțe, să constate motivele cazului, inclusiv dacă toate aceste derogări au urmărit anumite scopuri, sau au fost dirijate de persoane cu interesele personale.

Insistă că instanța de recurs contrar art. 43, alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 6 alin.(1) din Codul muncii, l-a îngrădit de dreptul la muncă și de libera alegere de a munci, fiind lipsit de acest drept prin emiterea de către SA „Tutun-CTC” a

unui ordin ilegal de concediere, iar aceasta ilegalitate a fost confirmată prin decizia instanței de recurs din 01 octombrie 2014.

Atenționează că dintre principiile neformulate ale art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului este cel al „egalității armelor” ce reprezintă ideea ca fiecare parte în proces trebuie să aibă șanse egale pentru a-și prezenta cauza, cazul *Neumeister vs. Austriei* 1968, și că nimeni nu trebuie să beneficieze de un avantaj substanțial asupra adversarului său. Principiul egalității armelor include și noțiunea conform căruia fiecare din cele două părți la o procedură are dreptul să obțină informații cu privire la faptele și argumentele părții adverse și trebuie să aibă șanse egale de a răspunde celuilalt, însă, în speță dânsul a fost în mod intenționat de aceste avantaje substanțiale.

Consideră că instanța de recurs la emiterea deciziei eronat a concluzionat precum că Raportul de constatare medico-legală nr. 309 din 02 septembrie 2013, nu poate fi reținut drept probă admisibilă și pertinentă adusă în susținerea pretenției sale cu privire la anularea ordinului de concediere, invocând precum că acest raport a fost efectuat în baza datelor documentelor medicale prezentate de intimat, fără supunerea acestuia la efectuarea examenului medical repetat și supus controlului medical la întreprindere în perioada lunii octombrie 2012, pe când raportul de constatare medico-legal menționat efectuat de Centrul de Medicină Legală, a fost întocmit la 02 septembrie 2013 și anume cu aproximativ un an diferență.

Or, instanța de recurs nu poate substitui propriul său motiv cu cel al experților medicali pentru a determina legătura cauzabilă cu condițiile nocive, atribuite, dar și necreând pericol pentru sănătatea sa, din motiv că în prezența bolilor depistate, acestuia i se permite activitatea în continuare în calitate de mecanic-reglor la SA „Tutun-CTC”.

La fel indică că instanța de recurs la emiterea deciziei eronat a reținut că părțile la procesul în cauză au fost lipsite de drepturile prevăzute de art. 152 CPC, care reglementează drepturile părților și ale altor participanți la proces la dispunerea și efectuarea expertizei, deoarece, administrația SA „Tutun-CTC”, folosindu-se anume de aceste drepturi, prin demersul directorului general adresat directorului Centrului de Medicină Legală, a solicitat reexaminarea pct. 3 al concluziilor din Raportul de constatare medico-legal nr. 309 din 02 septembrie 2013, privind aptitudinile sale de muncă în condiții cu prezența factorilor nocivi și factorilor de risc aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova prin ordinul nr. 132 din 01 iunie 1996, precum și reevaluarea concluziei în conformitate cu anexa 1, p. 4.4.; p. 3.6, p.5 al ordinului Ministerului Sănătății menționat, privind examenele medicale obligatorii periodice ale lucrătorilor care sunt supuși acțiunii factorilor nocivi și nefavorabili.

Drept urmare a reexaminării celor solicitate de către administrație SA „Tutun-CTC”, prin demers, în raport cu materialele cauzei, cu cartela de ambulatoriu și Raportul de constatare medico-legal nr. 309 din 02 septembrie 2013, grupul de experți a concluzionat prin actul de expertiză medico-legal nr. 428 din 09 decembrie 2013, precum că l-a caz s-au conturat mai multe boli și anume bronșita cronică tabagistă, hipertensiune arterială, otită medie cronică adezivă, surditate neurosenzorială bilateralei, formă moderat, iar indicii spirometriei din 30 octombrie 2012 sunt în normă sau unii mai sus de normă, surditatea medicii o apreciază ca prezbiacuzie legată de vârstă, iar hipertensiunea arterială iarăși nu are legătură cu careva din factorii imputați.

Astfel, comisia medicală din cadrul IMSP SCR a interpretat incorect prevederile ordinului MSRM nr. 132 din 17 iunie 1996, atribuind doar prezența bolilor date, nu și

stabilirea legăturii de cauzalitate cu factorii nocivi imputați, iar prin pct. 3 al concluziei din Raportul de constatarea medico-legală nr. 309 din 02 septembrie 2013, s-a confirmat cu certitudine că bolile depistate nu au legătură cauzală cu condițiile nocive atribuite, cât și nu creează pericol pentru sănătatea și viața sa sau a persoanelor din jur, și respectiv fiindu-i permisă activitatea în continuare în calitate de mecanic în cadrul SA „Tutun-CTC”.

Mai indică că nici una din bolile incluse în diagnosticul comisiei medicale din octombrie 2012 nu se regăsesc în pct. 5 (suprasolicitărilor fizice) al anexei 1 din ordinul MS RM 132 din 17 iunie 1996, fapt confirmat prin copia actului de expertiză medico-legal nr. 428 din 09 decembrie 2013, anexată la cererea de revizuire.

Susține că Raportul constatare medico-legală nr. 428 din 09 decembrie 2013 nu a fost prezentat de către SA „Tutun-CTC” instanțelor judecătorești, deoarece, acest raport este în defavoarea intimătei, care are ca scop inducerea în eroare instanțele de judecată și care a mizat pe faptul că despre existența expertizei repetate nu cunoaște nimeni.

Insistă că reieșind din circumstanțele de fapt ale pricinii și din suportul probatoriu, instanțele inferioare la emiterea hotărârilor just a reținut Raportul nr. 309 de constatare medico-legală efectuată de experții medico-legali din cadrul Centrului de Medicină Legală, deoarece, anume acest raport urmează a fi reținut ca probă în vederea soluționării juste a litigiului în cauză, or, Centrul de Medicină Legală este o instituție specială, cărei sunt conferite prin lege atribuții speciale de efectuare a unei constatări medico-legale, în vederea examinării unei pricini civile ce ține de starea sănătății unui participant la proces pentru luarea unei decizii juste.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b), a prezentat în susținerea cererii de revizuire copia Raportului de constatare medico-legală nr. 428 și copia răspunsului ÎS „Poșta Moldovei” nr. D2/1023 din 26 noiembrie 2014, din care rezultă că informația despre parvenirea scrisorilor recomandate în adresa revizuentului în perioada 01 mai 2014 – 01 octombrie 2014 poate fi eliberată la prezentarea datelor concrete, iar informație cu privire la parvenirea corespondenței simple nu dispun, deoarece trimiterile poștale simple nu se înregistrează și se distribuie în adresa destinatarilor prin intermediul cutiilor poștale.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. b) este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or ultimul nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale ale pricinii, inclusiv și pentru obținerea înscrisului prezentat ca temei de depunere a cererii de revizuire, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Nu poate constitui temei de admitere a revizuirii nici referirea revizuentului la faptul că conform certificatului din 26 noiembrie 2014, eliberat de către Oficiul poștal Rîșcani, în perioada 05 mai 2014 – 01 octombrie 2014, în adresa sa nu a parvenit nici o corespondență, ceea ce atestă că în adresa sa nu a fost expediată copia recursului declarat de SA „Tutun-CTC”, deoarece acest act a fost eliberat la 26 noiembrie 2014, pe când decizia revizuirea a cărei se solicită a fost adoptată la 01 octombrie 2014, aspect ce direct indică la netemeinicia cererii de revizuire.

Mai mult că din conținutul certificatului menționat rezultă că informația despre parvenirea scrisorilor recomandate poate fi eliberată la prezentarea datelor concrete a trimiterilor respective, iar de informație cu privire la parvenirea corespondenței simple nu dispun, deoarece conform art. 86 pct. b) al Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, trimiterile poștale simple nu se înregistrează și se distribuie în adresa destinatarilor prin intermediul cutiilor poștale, respectiv, certificatul menționat nu conține date certe că în perioada 05 mai 2014 – 01 octombrie 2014, în adresa lui Daniliuc Victor nu a parvenit nici o corespondență, inclusiv și copia recursului declarat de SA „Tutun-CTC”, care a fost expediată în adresa revizuentului prin corespondența simplă.

De altfel, nici alte argumente invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 CPC, pe motiv că se referă la fondul cauzei și la materialul probator apreciat în cadrul judecării prezentului litigiu.

În acest context, Colegiul constată că prin revizuirea, în sensul declarat, se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune

respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Distinct de cele relatate și având în vedere că temeiurile invocate în cererea de revizuire sunt în contradicție cu prevederile art. 449 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Daniliuc Victor împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Daniliuc Victor împotriva Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Elena Covalenco

Petru Moraru